

Kutoka kwa Abu Hurayra Mwenyezi Mungu awe radhi naye amesema: Mtume wa Mwenyezi Mungu rehema na amani zimshukie amesema:

1

“Enyi watu, Mwenyezi Mungu ni mzuri na hapokei ila kizuri.

2

Na Mwenyezi Mungu amewaamrisha Waumini yale aliyowaamrisha Mitume, akasema: “Enyi Mitume kuleni vyakula bora na mtende mema” [Al-Muuminun: 51], na akasema: “Enyi mlioamini kuleni vyakula bora tulivyokupeni katika riziki” [Al-Baqara: 172]

3

Kisha Mtume akamtaja aliyesafiri safari ndefu iliyechafuka na vumbi, akinyoosha mikono yake mbinguni: Ewe Mola Mlezi, Mola Mlezi, na chakula chake ni haramu, na kinywaji chake ni haramu, na nguo yake ni haramu, Alilishwa vitu vilivyoharamishwa, ni vipi atajibiwa?!⁽¹⁾

1 Imepokewa na Muslim (1015).

Ayah

Mwenyezi Mungu anasema:

- ﴿Enyi mlioamini! Kuleni vizuri tulivyokuruzukuni, na mumshukuru Mwenyezi Mungu, ikiwa kweli mnamuabudu Yeye tu.﴾ [Al-Baqarah: 172].
- ﴿Enyi mlioamini! Toeni katika vile vizuri mlivyo vichuma, na katika vile tulivyokutoleeni katika ardhi. Wala msikusudie kutoa vilivyo vibaya, hali nyinyi wenyewe msinge vipokea ila ingekuwa mmefumba macho. Na jueni kwamba Mwenyezi Mungu ni Mwenye kujitoshia na Msifiwa.﴾ [Al-Baqarah: 267].
- ﴿Sema: Haviwi sawa vitu vibaya na vizuri japokuwa vibaya vikiwa ni vingi.﴾ [Al-Maaidat: 100].
- ﴿Enyi Mitume! Kuleni vyakula vizuri na tendeni mema. Hakika Mimi ni Mjuzi wa mnyao yatenda.﴾ [Al-Muuminun: 51]
- ﴿Na amesema Allah ambaye yametakasika Majina yake: “Kwake Yeye hupanda neno zuri, na a'mali njema Yeye huitukuza.﴾ [Fatir: 10].

Msimulizi

Ni: Abd al-Rahman ibn Sakhr al-Dawsī, al-Azdi, al-Yamani, anayejulikana sana kwa lakabu yake, “lakabu ni jina la kupewa tu kwa utani” na hili ndio jina mashuhuri zaidi ya majina yote yaliyosemwa juu yake na jina la baba yake. Ni sahaba wa Mtume wa Mwenyezi Mungu, rehema na amani zimshukie. Alikuwa akienda naye popote aenda-po, na alikuwa miongoni mwa masahaba walio hifadhi na kusimulia hadithi nyingi sana kutoka kwa Mtume wa Mwenyezi Mungu Rehema na Amani ziwe juu yake, “kama alivyosema Al-Bukhari, Zaidi ya hadithi mia nane zilipokewa kutoka kwake –kati ya masahaba na matabiyy. Umar bin Al-Khattab alimtumia kama gavana wa Bahrain, kisha akarudi na kuishi Madina na alikuwa ameshughulika na kusimulia hadithi na kuwafundisha watu kuhusu dini yao, na alikufa Madina mwaka wa (58 AH)⁽¹⁾

Muhtasari

Mtume amani iwe juu yake anatuambia kuwa Mwenyezi Mungu ni mwema na hakubali chochote isipokuwa kizuri, na ndio maana akawaamrisha watu wote kula katika vitu vizuri, na akasema kwamba kula katika haramu ni moja ya vikwazo vinavyozuia dua kujibiwa.

1 Rejea ufafanuzi wake katika: “Maarifaat al-Sahaba” cha Abu Nu’aym (4/1846), “Aliastieab Fi Maerifat Al’as-habi” cha Ibn Abd al-Bar (4/1770), “Asad al-Ghaba” cha Ibn al. -Atheer (3/357), “Al-Isbah fi Tamyiz al-Swahaba” cha Ibn hajar Asqalani (4/267).

Ufahamu

1

Mtume, Rehema na Amani zimshukie, anafahamisha kuwa Mwenyezi Mungu ni mwema na asiye na mapungufu na kasoro. Asili ya mema: usafi, na kusalimika kutokana na uchafu ⁽¹⁾

Kwa hiyo, Mwenyezi Mungu hakubali chochote isipokuwa matendo mema na nafsi safi. Mwenyezi Mungu hawi karibu na Mwenye roho mbaya anayewachukia watu na vifundo, na mwenye kuwafanyia watu mambo machafu, na mwili wake ukanawirishwa kwa kula vitu vilivyoharamishwa, hatakuwa karibu na Mwenyezi Mungu.

Kadhalika Mwenyezi Mungu hakubali matendo isipokuwa yaliyo mema, wala hakubali kitendo kilichoingiwa na ushirikina na unafiki, na wala hakubali sadaka katika mali iliyochukuliwa kwa haramu. Mtume Amani iwe juu yake amesema: “Hakuna atoaye sadaka iliyobora – na Mwenyezi Mungu hakubali kisichobora -isipokuwa Mwingi wa Rehema huishika kwa mkono Wake wa kulia, hata ikiwa ni tende, basi hukua katika mkono wa Mwenyezi Mungu mpaka ikawa kubwa kuliko mlima, kama mmoja wenu anavyomlea na kumkuza mtoto wa farasi au kindi la ngamia wake.” ⁽²⁾- na Faluw: Ni mtoto wa kiume wa farasi, na Fasil: ni mtoto wa kike wa ngamia - na akasema: “Haikubaliwi Swala bila ya kutakasika, na haikubaliwi sadaka kutoka katika mali ya wizi” ⁽³⁾.

Na imejumuishwa katika ubaya kuwa Mwenyezi Mungu Mtukufu hakubali kwamba mtu atumie kwa makusudi mali yake mbaya zaidi ili aiondoe katika zaka ya pesa yake. Amesema Mwenyezi Mungu: “Enyi mlioamini! Toeni katika vile vizuri mlivyovichuma, na katika vile tulivyokutoleeni katika ardhi. Wala msikusudie kutoa vilivyo vibaya, hali nyinyi wenyewe msinge vipokea ila ingekuwa mmefumba macho. Na jueni kwamba Mwenyezi Mungu ni Mwenye kujitoshwa na Msifiwa” [Al-Baqarah: 267].

2

Kisha Mtume Rehema na Amani zimshukie akabainisha kuwa hakuna tofauti katika kula chakula kizuri, kinywaji na mavazi baina ya Mitume na manabii na wafuasi wao; Kama vile Mwenyezi Mungu Mtukufu alivyowaamrisha watu wote kula vitu vizuri na kutenda mema, ndivyo alivyowaamrisha Mitume wake, vivyo hivyo kila mtu ameamrisha kutafuta halali na kuacha haramu.

3

Kisha akamjulisha Mtume Rehema na Amani ziwe juu yake kuwa kula haramu ni sababu ya kutojibiwa dua pamoja na kuwepo sababu zake. Mtu anaweza kusafiri safari ya utii; Hajj, jihadi, daawa, au mfano wa hayo, athari za safari na dhiki humdhihirikia, nywele zake zimetimka na zilizochafuka, na juu ya uso wake na nguo zake kuna athari za vumbi, anainua mikono yake mbinguni. kuomba kwa haraka kwa Mwenyezi Mungu ili amjibu, lakini muda wote yuko katika haramu; Kula kwake, kunywa, mavazi na chakula vyote ni haramu. Atajibiwa vipi mtu kama huyu?!

1 Tazama: “Iikmal Almuealim Bifawayid Muslimin” cha Al-Qadi Iyad (3/535), “Al-Maysir fi Sharh Misbah al-Sunnah” cha Al-Turbishti (2/655).

2 Imepokewa na Al-Bukhari (1410) na Muslim (1014).

3 Imepokewa na Muslim (224).

4

Na kusema kwake: “Atajibiwa vipi” ni kuuliza kwa mshangao na kuonyesha umbali wa kujibiwa, na hauko wazi katika kutowezekana kujibu na kuzuia kabisa; Inajuzu kwa Mwenyezi Mungu kuitikia dua kwa ukarimu utokao Kwake, na anaweza kumjibia maombi kama kumpa muda na kukata hoja yake mbele ya Mwenyezi Mungu. Tunajifunza katika hadithi hii kwamba kujikita katika haramu na kujihudumia kwa vitu vya haramu ni miongoni mwa vikwazo vya kuzuia dua isijibiwe ⁽¹⁾

Amesema mshairi:

Tunamuomba Mwenyezi Mungu katika kila dhiki, kisha tunamsahau inapodhihirika dhiki.

Je, tunawezaje kutumainia jibu la maombi = wakati tumeifunga njia yake kwa dhambi?!

1 Tazama: “Almifham Lamaa ‘Ashakil Min Talkhis Kitab Muslimin” Cha Al-Qurtubi (3/60), “Jami’ Al-Uloom na Al-Hakam” cha Ibn Rajab (1/275).

Mafunzo

1

Muumini ni mwema; Moyo, ulimi, na mwili wake, na hayo ni kwa imani iliyomo moyoni mwake, na yanadhihirika kwenye ulimi wake kutokana na Kumtaja Mola mlezi, na kwenye viungo vyake kwa matendo mema, ambayo ni matunda ya imani, na yanajumuishwa katika jina hilo, kwa hivyo mambo haya mema yote yanakubaliwa na Mwenyezi Mungu ⁽¹⁾, Muislamu lazima aongezeke katika imani awe bora na nadhifu.

2

Mwenyezi Mungu Mtukufu anapenda kumuona mja wake akimwiga katika baadhi ya sifa zake ambazo si makhsusi Kwake; kama vile huruma, wema, msamaha, na mengineyo; Anapenda kuona mja wake akimwiga yeye katika huruma, wema na msamaha wake, na pia anapenda mja wake awe mwema na asiye na mapungufu na maovu.

3

Mja anapaswa kuchunguza ubora wa chakula chake, nafsi yake, na kazi yake; Ili kwamba Mwenyezi Mungu ampende na ayakubali matendo yake; Wahb ibn al-Ward, Mwenyezi Mungu amrehemu, amesema: “Ukishika nafasi ya nguzo hii [yaani msikitini], hakuna kitakachokufaa mpaka uchunguze kinachoingia tumboni mwako je nihilali au haramu”.⁽²⁾

4

Iwapo mwalimu na mlezi anamtaka mwanafunzi wake afanye jambo fulani, basi ni lazima amwekee mfano katika hilo, kama anavyomuamuru kujichanganya na watu, basi awe wa kwanza kuhudhuria. na ikiwa atamhimiza kujitolea ibada za sunna, ni wajibu kwa mwanafunzi wake kumuona hivyo. Ndio maana yeye, amani iwe juu yake, alitumbia kuwa Mitume wameamrisha kutafuta halali na kuacha haramu, shughuli zao ni sawa na za waumini wote, hakuna tofauti baina yao.

5

katika Hadith inayoinua hadhi ya Muumini; Pale ambapo Mwenyezi Mungu Mtukufu aliwaelekezea yale Aliyowaamuru Mitume, wanastahiki hilo kwa sababu ya imani yao na kunyanyuliwa kwa daraja lao⁽³⁾.

6

Mtume amani iwe juu yake alieleza kuwa safari ni moja ya sababu ya kujibiwa dua; kwakuwa anahofia kuwa roho inachoka kwa sababu ya upweke wa muda mrefu na nyumbani, kuchoka, na kuchoka ni moja ya sababu kuu za kujibiwa dua,⁽⁴⁾ Mtume amani iwe juu yake amesema: “Dua tatu zitajibiwa bila shaka: dua ya mzazi, dua ya msafiri, na dua ya aliyedhulumiwa”⁽⁵⁾. Muislamu akiwa safarini basi aombe sana. Kwani ni karibu zaidi kujibiwa.

1 “Jami’ al-Ulum wa al-Hakam” cha Ibn Rajab (1/260).

2 “Jami’ al-Ulum wa al-Hakam” cha Ibn Rajab (1/263).

3 Tazama: “Sharh Arobaini al-Nawawi” cha al-Uthaymiyn (uk.: 142).

4 “Jami’ al-Ulum wa al-Hakam” cha Ibn Rajab (1/269).

5 Imepokewa na Abu Dawood (1536), Al-Tirmidhiy (1905), na Ibn Majah (3862).

Moja ya sababu ya kujibiwa dua ni kunyanyua mikono juu na kuomba kwa unyenyekevu; Amesema Mtume amani iwe juu yake: “Mola wenu Mlezi, Amebarikiwa na Ametukuka, yu Hai, Mkarimu, na Anamuonea haya mja Wake, akiinyoosha mikono yake Kwake halafu kuirudisha bure.⁽¹⁾ Muislamu anyooshe mkono wake kwa kuomba dua katika sehemu ambazo Mtume, Rehema na amani ziwe juu yake, alinyanyua mkono wake.

Kuomba dua mara kwa mara katika jambo ni sababu mojawapo ya kujibiwa dua, Muislamu hafanyi haraka katika dua yake, akawa anaomba dua mara moja kisha anaacha dua, bali aombe sana na kumsisitiza Mola wake Mlezi. “Mwingi wa Rehema.” Mtume Amani iwe juu yake amesema: “Mmoja wenu atajibiwa maadamu hana haraka; akasema: Niliomba na sikujibiwa.” Mutafakun alayhi ⁽²⁾

Kula halali ni miongoni mwa sababu kubwa za kuitikiwa dua, na kula katika haramu ni kizuizi katika hilo. Kwa ajili hiyo, Wahb bin Munabbih, Mwenyezi Mungu amrehemu, amesema: “Mwenye kutaka Mwenyezi Mungu aitikie dua yake, basi ale chakula cha halali.” Yusuf bin Asbat, Mwenyezi Mungu amrehemu, akasema: “Wamejulishwa kwamba dua ya mja huzuiliwa kutoka mbinguni kwa sababu ya chakula cha haramu.” ⁽³⁾

Iwapo mtu anasafiri katika kitendo cha utiifu, na amejitolea, na asiitikiwe kwa sababu tu chakula chake kimeharamishwa, basi vipi kuhusu mtu ambaye anashughulishwa na dunia au katika malalamiko ya watu, au wasiojua aina za ibada na wema?!⁽⁴⁾

Wale waliotangulia, Mwenyezi Mungu awawie radhi, walikuwa wakipenda kula chakula kizuri cha halali, na kujiepusha na kile kinachoshakiwa juu ya kuruhusiwa na kuharamishwa kwake. Kutoka kwa Mama wa Waumini Aisha, Mwenyezi Mungu amuwiye radhi, amesema: “Abu Bakr alikuwa na kijana ambaye alikuwa akimpa fungu fulani [yaani: alimpa kila siku kile alichojiwekea na kukiahidi juu yake. Na Abu Bakr akala kutoka kwenye fungu lake, siku moja akaleta kitu na Abu Bakr akala, basi yule kijana akamwambia: Je unajuwa hiki kimetoka wapi!? Akasema Abu Bakr: kwani ni nini? Akasema kijana: Nilimpigia ramli mtu katika zama za kabla ya Uislamu, na kiukweli nilimdanganya tu, akakutana nami na akanipa haki yangu, hiki ndicho ulichokula, basi Abu Bakr akaweka mkono wake mdomoni mwake, na akatapika kila kitu tumboni mwake.”⁽⁵⁾

1 Imepokewa na Abu Daawuud (1488), Al-Tirmidhiy (3556), na Ibn Majah (3865).

2 Imepokewa na Al-Bukhari (6340) na Muslim (2735).

3 “Jami’ al-Ulum wa al-Hakam” cha Ibn Rajab (1/275).

4 “Sharh Arobaini Al-Nawawi” cha Ibn Daqiq Al-Eid (uk. 41, 42).

5 Imepokewa na Al-Bukhari (3842).

